

Lag om ändring i taxeringslagen (1956:623);

utfärdad den 3 maj 1978.

SFS 1978:196

Utkom från trycket
den 17 maj 1978

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956:623)²
dels att 114–116 j §§ skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i lagen skall införas nya bestämmelser, 31 § 3 mom., 101 § 3
mom., 116 k–116 t och 121 §§, av nedan angivna lydelse.

31 § 3 mom. Har skattskyldig erhållit avräkning av utländsk skatt från sin inkomstskatt eller förmögenhetsskatt enligt bestämmelse i dubbelbeskattningsavtal eller enligt 24–28 §§ lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och nedsätts härefter den utländska skatten, är han skyldig att anmäla detta till skattechefen. Anmälan skall göras inom tre månader från det att den skattskyldige fått del av det beslut genom vilket den utländska skatten nedsatts och skall avfattas på formulär som fastställts av regeringen eller myndighet, som regeringen bestämmer. Till anmälan skall fogas beslutet eller bestyrkt kopia av detta.

101 § 3 mom. Har anmälan enligt 31 § 3 mom. gjorts eller har på annat sätt framkommit att beslut meddelats om nedsättning av utländsk skatt, för

¹ Prop. 1977/78:136, SkU 50, rskr 263.

² Lagen omtryckt 1971:399. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:773.

vilken skattskyldig erhållit avräkning, må taxeringsintendent inom tid, som angives i 100 §, anföra besvär med yrkande om sådan ändring av avräkningen som kan föränledas av beslutet.

114 §³ Har skattskyldig i uppgift eller upplysning, avgiven till ledning vid hans taxering, lämnat oriktigt meddelande och har meddelandet följts eller har eljest meddelandet föranlett att skatt enligt uppbördslagen (1953:272) på grund av taxeringen påförts den skattskyldige eller hans make eller, vad angår förmögenhetsskatt, annan med honom samtaxerad person med för lågt belopp, skall rättelse ske genom eftertaxering. Sådan rättelse skall också ske, när skattskyldig har lämnat oriktigt meddelande i mål om sin taxering. Eftertaxering må dock ej åsättas, om den skatt som icke påförts är att anse såsom ringa.

Föreligga sådana omständigheter att eftertaxering skall åsättas och kan på grund av vad sålunda och i övrigt förekommit antagas att av den skattskyldige lämnade uppgifter icke varit av beskaffenhet att kunna läggas till grund för en riktig taxering, skall eftertaxeringen åsättas med tillämpning av 21 §.

Vad ovan sagts skall äga motsvarande tillämpning, om skattskyldig, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning.

115 § Fråga om eftertaxering prövas av skatterätt efter ansökan av taxeringsintendent. Kommun får ansöka om eftertaxering i fråga om kommunal inkomstskatt. Ansökan om eftertaxering upptages till prövning av den skatterätt som har haft att upptaga besvär rörande den skattskyldiges taxering det år ansökan avser.

Ansökan om eftertaxering skall ha kommit in till skatterätten inom fem år efter det år, då taxeringen rätteligen bort verkställas i första instans. Ansökan om eftertaxering på grund av oriktigt meddelande i taxeringsmål får dock upptagas till prövning, om den har kommit in inom ett år från utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vann laga kraft. Har den skattskyldige avlidit, skall ansökan om eftertaxering av hans dödsbo ha kommit in inom två år efter utgången av det kalenderår, då bouppteckning efter honom gavs in för registrering.

Har skattskyldig åtalats för skattebrott som avser hans taxering, får ansökan om eftertaxering för det år som brottet avser upptagas till prövning även efter utgången av den i andra stycket angivna tiden. Detsamma gäller, om eftertaxering medför att den skattskyldige enligt 12 § skattebrottslagen (1971:69) är fri från ansvar för sådant brott. Ansökan skall i fall som har sagts nu ha kommit in före utgången av kalenderåret efter det då åtalet väcktes eller åtgärd som avses i 12 § skattebrottslagen vidtogs. Har den skattskyldige avlidit, skall ansökan om eftertaxering av dödsboet ha kommit in inom sex månader från dödsfallet. Eftertaxering, som har åsatts efter åtal mot den skattskyldige, skall undanröjas av skatterätten, om åtalet ej bifalls till någon del. Detta gäller dock ej, om åtalet ogillas med stöd av 12 § skattebrottslagen.

Tredje stycket skall tillämpas också i fall då den som har företrätt juridisk person åtalats för skattebrott som avser den juridiske personens taxe-

³ Senaste lydelse 1972:83.

ring eller är fri från ansvar för sådant brott på grund av 12 § skattebrottslagen.

116 § Eftertaxering får ej ske, om fråga därom ej har prövats av skatterätten inom ett år från den dag ansökan om eftertaxering senast skall ha kommit in.

Föreskrifterna i denna lag om besvär angående taxering skall i tillämpliga delar gälla i fråga om besvär rörande eftertaxering.

116 a §⁴ Har skattskyldig i självdeklaration eller annat skriftligt meddelande, avgivet till ledning vid den skattskyldiges taxering, lämnat uppgift som befinnes oriktig, påförs honom särskild avgift (*skattetillägg*). Detsamma gäller när skattskyldig skriftligen har lämnat sådan uppgift i mål om sin taxering.

Skattetillägg enligt första stycket utgår med fyrtio procent av den inkomstskatt eller förmögenhetsskatt som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, ej skulle ha påförts den skattskyldige eller hans make eller, vad angår förmögenhetsskatt, med honom samtaxerat barn. Skulle den oriktiga uppgiften, om den följts, ha föranlett att skattskyldigs make erhållit skatte-reduktion enligt 2 § 4 mom. uppbördslagen (1953:272) med för högt belopp, påförs den skattskyldige skattetillägg med fyrtio procent av detta belopp. Vad som enligt det föregående gäller när skatt ej skulle ha påförts samtaxerad make tillämpas även i det fall då dödsbo samtaxerats med annan skattskyldig.

Avgiftsberäkning enligt andra stycket sker efter tjugo procent i fall då den oriktiga uppgiften har rättats eller hade kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial, som normalt är tillgängligt vid taxering, såsom taxerings-avi, den skattskyldiges självdeklaration för det nästföregående beskattningsåret eller uppgift, som det enligt denna lag åligger arbetsgivare eller annan att utan anmaning lämna till ledning för annans taxering. Vad angår annat kontrollmaterial än taxeringsavi och självdeklaration för det nästföregående beskattningsåret gäller vad som har sagts nu endast om materialet varit tillgängligt för taxeringsnämnden före utgången av taxeringsperioden. Som normalt tillgängligt kontrollmaterial anses icke meddelande från annan taxeringsnämnd.

116 b §⁵ Har självdeklaration lämnats men avvikelse skett från denna med stöd av 21 § påförs den skattskyldige skattetillägg. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av uppskattning påförs den skattskyldige utöver den skatt som annars skulle ha påförts honom. Vid beräkningen skall i övrigt bestämmelserna i 116 a § andra stycket tillämpas. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall skattetillägg utgå enligt bestämmelserna i 116 a §.

116 c §⁶ Har inkomst eller förmögenhet uppskattats med stöd av 21 § på grund av utebliven självdeklaration, påförs skattetillägg, om självdeklara-

⁴ Senaste lydelse 1977:118.

⁵ Senaste lydelse av förutvarande 116 a § tredje stycket 1977:118.

⁶ Senaste lydelse av förutvarande 116 a § fjärde stycket 1977:118.

tion ej kommit in trots att anmaning sänts ut till den skattskyldige. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter, som den skattskyldige har lämnat till ledning vid taxeringen. Vid beräkningen skall i övrigt bestämmelserna i 116 a § andra stycket tillämpas. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall skattetillägg utgå enligt bestämmelserna i 116 a §.

116 d §⁷ Beslut om skattetillägg enligt 116 c § skall undanröjas av skatterätten, om deklaration kommit in till skatterättens kansli eller lokal skattemyndighet inom två månader från det den skattskyldige fått del av beslutet.

Har deklaration avseende fysisk person kommit in efter utgången av den i första stycket angivna tiden men före utgången av året efter det då skattetillägg enligt 116 c § beslutades, skall skatterätten sätta ned tillägget till tio procent av det tillägg som skall utgå enligt lagrummet. Gör den skattskyldige sannolikt, att han icke fått kännedom om skattetilläggets storlek inom sist angiven tid, skall tillägget undanröjas, om deklaration har kommit in inom två månader från det han erhållit sådan kännedom.

116 e §⁸ Vid tillämpning av bestämmelserna om särskild avgift skall meddelande, som lämnats för skattskyldig som är juridisk person, anses avlämnat av den skattskyldige, om det icke var uppenbart att uppgiftslämnaren saknat behörighet att företräda den skattskyldige.

116 f § Skattetillägg utgår ej i samband med rättelse av felräkning eller missskrivning, som uppenbart framgår av deklaration eller annat skriftligt meddelande från den skattskyldige.

Skattetillägg utgår ej heller i den mån avvikelser avser bedömning av i skriftligt meddelande framställt yrkande, såsom fråga om yrkat avdrag eller värde av naturaförmån eller tillgång, och avvikelserna icke gäller uppgift i sak.

Har skattskyldig frivilligt rättat oriktig uppgift utgår ej skattetillägg.

116 g §⁹ Har skattskyldig underlåtit att avlämna självdeklaration, som skall avgivas utan anmaning, eller avlämnas sådan deklaration först efter utgången av den i 34 § 1 mom. eller med stöd av 34 § 2 mom. föreskrivna tiden, påförs honom särskild avgift (*förseningsavgift*). Sådan avgift påförs annan skattskyldig än aktiebolag med en procent av den högsta beskattningsbara inkomsten vid taxeringen av den skattskyldige för inkomst i kommunen, samt med tre tiondels procent av den vid taxeringen fastställda skattepliktiga förmögenheten i den mån den överstiger skattefritt belopp som tillkommer den skattskyldige vid förmögenhetsbeskattningen, dock med högst 300 kronor för en skattskyldig vid en och samma taxering. Aktiebolag påförs förseningsavgift enligt detta stycke med 500 kronor.

Har skattskyldig trots anmaning icke avgivit självdeklaration inom föreskriven tid, bestäms förseningsavgiften till två gånger det belopp som utgår

⁷ Senaste lydelse av förutvarande 116 a § femte stycket 1977: 118.

⁸ Senaste lydelse av förutvarande 116 a § sjätte stycket 1977: 118.

⁹ Senaste lydelse av förutvarande 116 c § 1972: 764.

enligt första stycket, dock lägst till 100 kronor för annan skattskyldig än aktiebolag.

Har skattskyldig inom föreskriven tid avlämnat deklarationshandling, som ej är behörigen undertecknad, utgår förseningsavgift endast om handlingen icke fullständigas med underskrift inom tid som föreskrivs i anmäning. I sådant fall beräknas avgiften enligt andra stycket.

116 h §¹⁰ Särskild avgift får helt eftergivas, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antagas ha sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet, som rör annat än vad som sägs i första meningen.

Skattetillägg får helt eftergivas även i fall då det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

116 i §¹¹ Särskild avgift får icke påföras sedan den skattskyldige har avlidit.

Har skattskyldig avlidit sedan särskild avgift påförts, skall 75 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928: 370) tillämpas i fråga om befrielse från skyldighet att erlägga avgiften.

Vid tillämpning av 72 § 2 mom. kommunalskattelagen, 20 § 2 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt eller 20 § 2 mom. lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt får regeringen meddela befrielse från särskild avgift.

116 j §¹² Fråga om särskild avgift prövas, såvitt gäller taxeringsnämndens beslut samt vid rättelse av taxering enligt 72 a §, av den lokala skattemyndigheten i det fögderi där beskattningsorten är belägen. I fall som avses i 24 § 2 mom. prövas dock fråga om sådan avgift av den lokala skattemyndighet som länsstyrelsen bestämmer.

Skatterätten prövar fråga om särskild avgift vid eftertaxering.

116 k § Lokal skattemyndighet skall pröva fråga om särskild avgift före den 1 oktober taxeringsåret. I särskilda fall får beslut fattas senare, dock ej efter den 15 december taxeringsåret. Har rättelse enligt 72 a § beslutats, skall den lokala skattemyndigheten utan hinder av vad nu sagts besluta om härav föranledd avgift eller ändring av beslut om avgift.

Innan beslut fattas om påföring av avgift, skall den skattskyldige beredas tillfälle yttra sig, om ej hinder möter. Om det anses påkallat, får yttrande inhämtas från taxeringsnämndens ordförande.

Lokal skattemyndighets beslut om särskild avgift skall tillställas den skattskyldige i den ordning som föreskrivs i 69 § 4 mom. andra stycket beträffande underrättelse om avvikelser från självdeklaration.

¹⁰ Senaste lydelse av förutvarande 116 d § andra stycket 1973: 367.

¹¹ Senaste lydelse av förutvarande 116 d § tredje stycket 1972: 764.

¹² Senaste lydelse av förutvarande 116 e § första stycket 1972: 83.

116 l § Talan mot lokal skattemyndighets beslut i fråga om särskild avgift förs genom besvär hos skatterätten.

116 m § Skattskyldigs besvär över lokal skattemyndighets beslut om särskild avgift skall ha kommit in till skatterättens kansli inom två månader från det han erhållit del av beslutet.

Utän hinder av bestämmelsen i första stycket skall skattskyldigs yrkande i fråga om särskild avgift prövas, om den taxering som avgiften avser icke har vunnit laga kraft. Detsamma gäller sådant yrkande av taxeringsintendent till förmån för skattskyldig. Om yrkande som har sagts nu framställs först hos regeringsrätten eller kammarrätt, kan domstolen förordna att målet om särskild avgift skall upptagas och vidare handläggas av skatterätt.

116 n § Taxeringsintendent får hos skatterätten yrka påföring eller ändring av särskild avgift.

För taxeringsintendent talan i fråga om taxering eller eftertaxering, skall därav föranledd talan om avgift föras samtidigt. Detsamma gäller när taxeringsintendent kvittningsvis framställer invändning mot skattskyldigs yrkande om nedsättning av taxering. Yrkande om särskild avgift i fall som har sagts nu får ej prövas, om taxeringsintendents talan beträffande taxeringen ej upptages till prövning.

Har skriftlig uppgift, som skattskyldig lämnat i mål om taxering, ej godtagits efter prövning i sak eller ej prövats, får taxeringsintendent hos skatterätten föra därav föranledd talan om skattetillägg inom ett år från utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vunnit laga kraft.

116 o § Har beslut om skattetillägg vunnit laga kraft, får den skattskyldige genom besvär i särskild ordning föra talan mot beslutet, om detta blivit oriktigt på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende. Detsamma gäller, om den skattskyldige kan åberopa tidigare ej framförd omständighet eller nytt bevis till stöd för yrkandet och det framstår som ursäktligt att han ej i annan ordning åberopat omständigheten eller beviset. Besvär som nu har sagts får föras även av taxeringsintendent till den skattskyldiges förmån.

Taxeringsintendent får genom besvär i särskild ordning föra talan om höjning av skattetillägg, om beslut i fråga om tillägg blivit oriktigt på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende. Beslutas på grund därav höjning av skattetillägg enligt 116 c § med anledning av utebliven självdeklaration, gäller bestämmelserna i 116 d § i fråga om undanröjande eller nedsättning av tillägget.

Besvär som avses i första eller andra stycket får föras hos skatterätt. Besvären skall ha kommit in till skatterättens kansli inom fem år från utgången av det taxeringsår som skattetillägget avser.

116 p § Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om yrkande här om ej framställts, i den mån det föranleds av vad som förekommit i ärendet eller målet om särskild avgift.

Finnes vid prövning av besvär i taxeringsmål att taxeringen skall nedsättas, skall även vidtagas därav föranledd ändring i beslut om särskild avgift.

116 q § Beslut om särskild avgift skall innehålla skälen för beslutet, tillämpligt lagrum, den procentsats efter vilken avgiften skall beräknas, underlaget för avgiftsberäkningen samt, beträffande förseningsavgift, avgiftens storlek.

116 r §¹³ Särskild avgift påförs som slutlig eller tillkommande skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och anges i helt krontal så att öretal bortfaller. Avgift eller det sammanlagda beloppet av vid en och samma taxering utgående avgifter, som ej uppgår till 100 kronor, påförs ej. Särskild avgift tillfaller statsverket.

Skall någon vid taxering till statlig inkomstskatt påföras skattetillägg, som skall beräknas efter såväl fyrtio som tjugo procent uträknas först skatten på summan av de undanhållna beloppen. Skatten fördelas sedan vid tillämpningen av de skilda procentsatserna efter den kvotdel som vart och ett av de undanhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

Bestämmelserna i andra stycket skall tillämpas också, när någon i annat fall än som avses där skall påföras skattetillägg efter skilda procentsatser.

116 s § Vad som föreskrivs i 116 a–116 r §§ om taxering eller taxeringsmål och särskild avgift i samband därmed gäller, om ej annat framgår, även mål om eftertaxering och om särskild avgift i sådant mål.

116 t §¹⁴ Om ej annat framgår av vad som föreskrivs i 116 a–116 s §§ gäller bestämmelserna i denna lag, med undantag av 100 §, 101 §, 105 § 1 mom. första stycket tredje och fjärde meningarna, samma moment andra och tredje styckena samt 114 §, i tillämpliga delar i fråga om särskild avgift.

121 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid göra anmälan enligt 31 § 3 mom. skall dömas till böter.

I ringa fall skall ej dömas till ansvar enligt första stycket.

1. Denna lag träder, såvitt avser 31 § 3 mom., 101 § 3 mom. och 121 §, i kraft den 1 juli 1978 och i övrigt dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

2. I fråga om eftertaxering på grund av oriktigt meddelande i taxeringsmål tillämpas 114 § första stycket och 115 § andra stycket i den nya lydelsen, om det oriktiga meddelandet har lämnats efter ikraftträdandet. Har meddelandet lämnats före ikraftträdandet, tillämpas fortfarande 114 § första stycket och 115 § första stycket i den äldre lydelsen.

3. I fråga om eftertaxering av skattskyldigs dödsbo, när den skattskyldige har begått skattebrott, tillämpas 115 § tredje stycket i sin nya lydelse, om dödsfallet har inträffat efter ikraftträdandet. Har dödsfallet inträffat före ikraftträdandet, tillämpas fortfarande 115 § andra stycket i sin äldre lydelse.

4. De nya bestämmelserna i 116 a–116 d §§ samt 116 h och 116 i §§ tillämpas första gången i fråga om skattetillägg vid 1978 års taxering och eftertaxering för samma år. De nya bestämmelserna tillämpas dock även i

¹³ Senaste lydelse av förutvarande 116 h § 1977: 118.

¹⁴ Ändringen innebär bl. a. att förutvarande 116 j § andra stycket upphävs.

fråga om skattetillägg vid taxering eller eftertaxering för tidigare år på grund av felaktighet eller underlåtenhet efter ikraftträdandet. I fråga om sådant tillägg gäller i övrigt äldre bestämmelser i 116 a § och 116 d §.

5. I fråga om eftergift av förseningsavgift tillämpas de nya bestämmelserna i 116 h § första stycket första gången vid 1978 års taxering. Beträffande förseningsavgift vid 1978 års taxering tillämpas därjämte 116 d § första stycket andra ledet samt andra stycket i den äldre lydelsen. I fråga om förseningsavgift vid taxering för år 1977 eller tidigare år tillämpas fortfarande 116 d § första och andra styckena i sin äldre lydelse.

6. Den nya bestämmelsen i 116 n § andra stycket andra meningen gäller endast då den skattskyldiges yrkande framställts efter ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

INGEMAR MUNDEBO

G. Björne
(Budgetdepartementet)

